

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 54.010/VR
van 11 oktober 2013

over

een voorontwerp van decreet 'houdende de oprichting van het
publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd
agentschap 'Agentschap Plantentuin Meise''

Op 6 augustus 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 23 september 2013, en opnieuw verlengd tot 8 oktober 2013^(*), een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap 'Agentschap Plantentuin Meise'.

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 1 oktober 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, voorzitter, Pierre LIÉNARDY, kamervoorzitter, Jacques JAUMOTTE, Wilfried VAN VAERENBERGH, Bernard BLERO en Wouter PAS, staatsraden, en Colette GIGOT en Wim GEURTS, griffiers.

Het verslag is uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd en Anja SOMERS, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 11 oktober 2013.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van dertig dagen verlengd wordt tot vijfenveertig dagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85bis.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten van de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

2. Het voorontwerp van decreet strekt tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Agentschap Plantentuin Meise”. Het ontwerp regelt de missie, opdrachten en taken (hoofdstuk III), het bestuur en werking (hoofdstuk IV) alsook de financiële middelen (hoofdstuk V) van het agentschap.

BEVOEGDHEID

3. Volgens artikel 1 van het ontwerp regelt het decreet zowel een gemeenschaps- als een gewestaangelegenheid.

4. Bij artikel 92bis, § 4quinquies, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ heeft de bijzondere wetgever de wil uitgedrukt om de Nationale Plantentuin van België, die tot dusver als aangewezen federale wetenschappelijke instelling² tot de federale bevoegdheid werd gerekend, over te dragen aan de gemeenschappen binnen het kader van hun bevoegdheden inzake culturele aangelegenheden en inzake wetenschappelijk onderzoek.³

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, in haar advies 52.979/VR van 17 april 2013 heeft vastgesteld, heeft de bijzondere wetgever zich aldus uitdrukkelijk niet aangesloten bij de suggestie van de Raad van State om de Plantentuin als een wetenschappelijke inrichting in het domein van de landbouw te beschouwen en op grond van die kwalificatie over te hevelen naar de gewesten, veeleer dan naar de gemeenschappen.⁴

Artikel 92bis, § 4quinquies, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 houdt in dat de bijzondere wetgever zelf het beginsel van de bevoegdheidsoverdracht bevestigt, maar dat de inwerkingtreding ervan en de beslissing welke aspecten van de Nationale Plantentuin voortaan overgaan naar de gemeenschappen, worden bepaald in een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Zie artikel 1, 3°, d), van het koninklijk besluit van 30 oktober 1996 ‘tot aanwijzing van de federale wetenschappelijke instellingen’, ter uitvoering van artikel 6bis, § 2, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

³ Adv. RvS 52.979/VR van 17 april 2013 over een voorontwerp van decreet ‘houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 6 februari 2013 tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap betreffende het beheer en de werking van de ‘Nationale Plantentuin van België’, *Parl.St.* Vl. Parl., 2012-13, 2071/1, 55.

⁴ *Ibid*, 54.

Het samenwerkingsakkoord van 17 mei 2013 tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap ‘betreffende het beheer en de werking van de Nationale Plantentuin van België’ (hierna: het samenwerkingsakkoord) heeft aan artikel 92*bis*, § 4*quinqüies*, van de bijzondere wet uitvoering gegeven. Het samenwerkingsakkoord bepaalt in artikel 1 dat de Nationale Plantentuin wordt overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap, en dat de Vlaamse Gemeenschap de rechtsvorm ervan bepaalt.

5. Het ontwerp van decreet richt een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid op, en legt de missie, opdrachten en taken ervan vast.

Dit agentschap neemt het globale beheer van de Plantentuin waar. De missie, opdracht en taken van het agentschap worden in de artikelen 4 en 5 van het ontwerp vastgelegd, in overeenstemming met artikel 4 van het samenwerkingsakkoord.

Aldus maakt het ontwerp gebruik van de bevoegdheid die op grond van artikel 1 van het samenwerkingsakkoord aan de Vlaamse Gemeenschap is overgedragen. Het ontwerp bepaalt immers de rechtsvorm voor de Plantentuin, met waarborgen voor de autonomie van het beheer, en in overeenstemming met de andere bepalingen van het samenwerkingsakkoord, in het bijzonder inzake het bestuur en de werking van het agentschap.

6. Uit dit alles volgt dat het in het ontwerp opgenomen regeling uitsluitend betrekking heeft op een aangelegenheid die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoort. Artikel 1 van het ontwerp moet bijgevolg in die zin worden aangepast.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

7. Aangezien, zoals hoger beschreven, de bevoegdheid aan de Vlaamse Gemeenschap wordt overgedragen door het samenwerkingsakkoord in uitvoering van artikel 92*bis*, § 4*quinqüies* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, kan de ontworpen regeling slechts aangenomen worden en in werking treden op voorwaarde dat een dergelijk samenwerkingsakkoord gesloten is door de Vlaamse en Franse Gemeenschap, dat de betrokken parlementen er daadwerkelijk bij decreet mee hebben ingestemd en dat het samenwerkingsakkoord in werking is getreden.

Op het ogenblik van het uitbrengen van dit advies is het vermelde samenwerkingsakkoord van 17 mei 2013 goedgekeurd bij decreet van 20 juni 2013 van de Franse Gemeenschap.⁵ Het instemmingsdecreet van de Vlaamse Gemeenschap is evenwel nog niet bekendgemaakt.⁶ Aangezien overeenkomstig artikel 16 van het samenwerkingsakkoord het samenwerkingsakkoord in werking treedt op de dag waarop de instemmingsdecreten door de betrokken regeringen zijn afgekondigd en bekrachtigd, is het onder voorbehoud van de bekendmaking van dit decreet dat het advies van de Raad van State wordt uitgebracht.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

M. VAN DAMME

⁵ Decreet van 20 juni 2013 ‘portant assentiment à l'accord de coopération entre la Communauté flamande et la Communauté française relatif à la gestion et au fonctionnement du « Jardin botanique national de Belgique », BS 10 juli 2013.

⁶ Het decreet ‘houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 mei 2013 tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap betreffende het beheer en de werking van de “Nationale Plantentuin van België” werd aangenomen in het Vlaams Parlement op 3 juli 2013, *Parl.St.* Vl.Parl., 2012-13, 2071/3.